

هشدار: افزایش آمار ایدز بین زنان

CC0 Public Domain

ایدز یک بیماری پیشرونده و قابل پیشگیری است؛ این بیماری حاصل تکثیر ویروسی به نام اچ آی وی در بدن میزبان بوده که باعث تخریب جدی دستگاه ایمنی بدن انسان می‌شود که خود زمینه‌ساز بروز عفونت‌های موسوم به فرصت طلب است که یک بدن سالم عموماً قادر به مبارزه با آنهاست و در نهایت پیشرفت همین عفونت‌ها منجر به مرگ بیمار می‌شود.

بعلی‌رغم گذشت بیش از دو دهه از شیوع این بیماری، گروهی عظیم از جوانان درباره مسائل جنسی و عفونت‌های منتقله از طریق تماس جنسی همچنان بی‌اطلاع هستند؛ اکثریت آنان درباره بیماری ایدز چیزهایی شنیده‌اند اما بسیاری از آنان نمی‌دانند این بیماری چگونه شیوع می‌یابد و هرگز باور ندارند که خودشان هم در معرض خطر هستند.

باید پذیرفت که مبارزه با ایدز یک تعهد اجتماعی است و تک تک افراد جامعه باید در این مبارزه بزرگ سهمیم باشند تا با فعالیت مشترک امکانات موجود را بسط داده و از گسترش ایدز جلوگیری کنیم.

با توجه به رشد خزننده ایدز جنسی در سال‌های اخیر در ایران اهمیت آغاز آموزش‌ها در این زمینه از سنین پایین و به خصوص برای نوجوانان در مدارس روشن می‌شود؛ در حال حاضر موج سوم ابتلا از طریق روابط جنسی شانه به شانه موج دوم ابتلا یعنی از طریق تزریق مشترک در حال پیشروی است که مجید رضازاده، رئیس مرکز پیشگیری و درمان اعتیاد سازمان بهزیستی کشور در گفت‌وگو با ایسنا، ضمن بیان آنکه در حال حاضر مرکز درمان ایدز به طور کلی در کشور وجود ندارد و اصلاً هم نیازی نیست که چنین مراکزی را در کشور داشته باشیم گفت: راه اندازی این مراکز جزء برنامه‌های استراتژیک ایدز نیست و مباحث درمانی ایدز به طور کلی توسط وزارت بهداشت پیگیری می‌شود. ایران از معدود کشورهایی است که برای کنترل و پیشگیری از ایدز برنامه استراتژیکی را تدوین کرده که این برنامه نیز مورد مباحث بوده و سازمان‌های بین‌المللی نیز از ایران در این حوزه تقدیر کرده‌اند.

وی در خصوص اقدامات بهزیستی در حوزه پیشگیری از ایدز نیز اظهار کرد: سازمان بهزیستی در گروه‌های پرخطری که خطر ابتلا به HIV مثبت در آنها بالاست مانند زنان مبتلا به رفتارهای پرخطر جنسی، معتادان تزریقی و خانواده‌های آنها، خدمات پیشگیری خود را ارائه می‌کند.

رضازاده یادآور شد: در دهه 70 HIV مثبت با سرعت در ایران در حال گسترش بود؛ به طوری که در آن دهه هر سال نسبت به سال گذشته آمار شناسایی مبتلایان جدید ده‌ها برابر می‌شد. به همین دلیل برنامه کاهش آسیب در کشور ارائه و توسط وزارت بهداشت، سازمان بهزیستی و سازمان زندان‌ها تدوین و گسترش یافت؛ پس از گذشت حدود 7 سال از نیمه دوم دهه 80 شاهد آن بودیم که تعداد مبتلایان کاهش یافت تا جایی که در حال حاضر شاهد سیر نزولی ابتلا به ایدز در کشور هستیم؛ به طوری که هر سال شناسایی‌ها نسبت به سال قبل کاهش می‌یابد.

وی در ادامه در خصوص آمار شیوع ویروس HIV مثبت در کشور اظهار کرد: در حال حاضر 36 میلیون و 900 هزار نفر مبتلا به ایدز در جهان و 32 هزار و 670 نفر مبتلا به ایدز نیز در ایران حضور دارند.

رئیس مرکز پیشگیری و درمان اعتیاد سازمان بهزیستی کشور در خصوص اقدامات حمایتی بهزیستی از معتادان تزریقی که از جمله گروه‌های پرخطر مبتلا به ایدز هستند نیز اظهار کرد: در حال حاضر مراکز کاهش آسیب گذری (DIC) ویژه معتادان تزریقی در کشور راه اندازی شده و در این مراکز آموزش‌های لازم جهت پیشگیری از ایدز به این افراد ارائه و همچنین سوزن، سرنگ، کاندوم و ... نیز به این افراد ارائه می‌شود تا با ارائه خدمات مددکاری آنها را به سوی رفتارهای کم‌خطر سوق دهیم به طوری که ابتدا فرد را از تزریق مشترک منع کرده و سپس وی را به سمت تزریق با سرنگ استریل هدایت و در نهایت تلاش می‌کنیم که وی به طور کلی تزریق را کنار گذاشته و به مصرف متادون گرایش پیدا کند تا بتوان وی را در فرایند درمان قرار داده و رفتارهای پرخطر وی کنترل و کاهش یابد تا در نهایت احتمال ابتلا به HIV فرد کاهش یابد.

وی درباره حمایت بهزیستی از زنان دارای رفتارهای پرخطر جنسی نیز در حوزه پیشگیری از ایدز اظهار کرد: عمدتاً زنان معتادی که دارای سطح اقتصادی پایین و همچنین رفتارهای پرخطر جنسی و مبتلا به HIV مثبت هستند به سازمان بهزیستی مراجعه می‌کنند در حالی که معمولاً این دسته از زنان که دارای سطح اقتصادی مناسب و درآمد بالا هستند به بهزیستی مراجعه نمی‌کنند.

رئیس مرکز پیشگیری و درمان اعتیاد سازمان بهزیستی کشور ادامه داد: در حال حاضر حدود 150 مرکز گذری کاهش آسیب (DIC)، 50 سرپناه شبانه (شلتر) و حدود 250 تیم سیار بهزیستی در کشور حضور دارند که تیم‌های سیار بهزیستی در صورت عدم مراجعه افراد، به

پاتوق‌ها مراجعه کرده و به آنها امکانات بهداشتی و به حضور در مراکز دعوتشان می‌کنند این در حالیست که در شلترها امکانات خوابگاهی وجود داشته و غذا و وسایل بهداشتی نیز به معتادان ارائه می‌شود.

رضازاده در ادامه با تاکید بر آنکه کارتن‌خواب‌ها بیش از سایر افراد در معرض ابتلا به HIV هستند، ادامه داد: در استان تهران نیز 15 مرکز گذری کاهش آسیب (DIC) وجود دارد که سال گذشته حدود 14 هزار و 500 معتاد را تحت پوشش خود قرار داده و همچنین 12 مرکز شبانه (شلتر) نیز در این استان وجود دارد که حدود 4100 نفر تحت پوشش آنها هستند؛ علاوه بر آن 26 تیم سیار نیز در استان تهران حضور داشته که حدود 16 هزار نفر تحت پوشش خدمات آنها هستند.

رئیس مرکز پیشگیری و درمان اعتیاد سازمان بهزیستی کشور ادامه داد: بهزیستی به منظور پیشگیری از ابتلا به HIV مثبت در کودکان کار و خیابان نیز در حال حاضر با کمک معاونت اجتماعی این سازمان در صدد ایجاد مراکز گذری کاهش آسیب ویژه این کودکان است به طوری که در این مراکز خدمات پیشگیری از ایدز و آموزش خودمراقبتی در مقابل این بیماری به این کودکان ارائه شود.

فعالیت 32 باشگاه مثبت در استان‌های پر خطر

رضازاده در خصوص خدمات حمایتی بهزیستی از مبتلایان به ایدز نیز با بیان آنکه این سازمان افراد مبتلا به ایدز را به صورت مددجو نمی‌پذیرد بلکه با راه اندازی باشگاه‌های مثبت خدمات خود را به مبتلایان ارائه می‌کند گفت: در حال حاضر 32 باشگاه مثبت ایدز در کشور وجود دارد که گزارش فعالیت ریز آنها در جلسه کمیته فنی حمایت اجتماعی ارائه و در سال جاری بودجه‌ای از سوی این کمیته علاوه بر بودجه فعلی به ما داده شده است تا بتوانیم فعالیت‌های خود را در این زمینه ارتقاء دهیم.

وی ادامه داد: باشگاه‌های مثبت در سراسر کشور وجود ندارند زیرا این نیاز در تمامی استان‌ها وجود ندارد بلکه این باشگاه‌ها با توجه به تعداد مبتلایان به ایدز هر استان راه اندازی می‌شود همچنان که توان NGO های استان نیز در راه اندازی این مراکز مورد توجه است؛ زیرا حتما باید یک سازمان مردم نهاد داوطلب راه اندازی و اداره این مراکز در استان باشند، هر چند ترجیح بهزیستی آنست که افراد مبتلا به ایدز خودشان این مراکز را اداره کنند.

وی ادامه داد: در این مراکز آموزش‌هایی اعم از نحوه صحیح روابط اجتماعی، روابط جنسی سالم، حل کردن گره‌های روانی و همچنین ارائه خدمات مشاوره فردی و گروهی به افراد مبتلا ارائه می‌شود.

رئیس مرکز پیشگیری و درمان اعتیاد سازمان بهزیستی کشور در خصوص علت این امر اظهار کرد: در گذشته عمده علت ابتلا به ایدز در ایران از طریق اعتیاد تزریقی بود و از آنجایی که اعتیاد به طور کلی در مردان بیش از زنان بود، تعداد مبتلایان مرد نسبت به زنان افزایش چشمگیری داشت اما در حال حاضر به سمت موج سوم ابتلا یعنی ابتلا از طریق رفتار پرخطر جنسی رفته‌ایم که از این طریق هر دو جنس به یک اندازه در معرض خطر هستند به همین دلیل آمار زنان ایرانی مبتلا به ایدز نیز در حال افزایش است.

رضازاده ادامه داد: در حال حاضر تابویی نسبت به آموزش مسائل جنسی در کشور وجود دارد. این در حالیست که باید تمامی مسئولان و والدین بدانند که باید آموزش‌های جنسی متناسب با جنسیت و سن افراد به آنها در جهت پیشگیری از ایدز ارائه شود حتی معتقدم باید به کودکان نیز آموزش‌های بهداشت جنسی متناسب با سن و در حدود عرف و شرع ارائه دهیم که در حال حاضر در این حوزه با مشکلاتی مواجه‌ایم.

وی ادامه داد: متأسفانه جوانان ما وقتی به سن بلوغ می‌رسد اطلاعاتشان در زمینه سلامت جنسی بسیار پایین است و اطلاعات موجود آنها نیز از طریق غیر مطمئن به دست می‌آید به همین دلیل جوانان و حتی زوجین جوان ایرانی اطلاعات صحیح بهداشت جنسی ندارند و دچار مشکلات جنسی می‌شوند؛ این درحالیست که بر خلاف تصور عام که معتقدند با ارائه آموزش‌های بهداشت جنسی به افراد در اصطلاح «چشم و گوش آنها باز می‌شود» باید بدانیم در صورت عدم ارائه این آموزش‌ها به علت فقدان اطلاعات صحیح این افراد دچار مشکلات جنسی شده و ریسک ابتلا به ایدز در آنها افزایش می‌یابد.

وی در پایان گفت: در حال حاضر نگران افزایش میزان شیوع و انتقال ویروس HIV مثبت از طریق روابط جنسی و به تبع آن افزایش آمار زنان مبتلا به ایدز در کشور هستیم.